

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Извештај о урађеном завршном (мастер) раду

25. 08. 2025

ПРИМЉЕНО		25. 08. 2025	
05	7167		

Наслов рада	Поређење успешности вантелесне оплодње код жена на медитеранској исхрани и стандардној исхрани
Кандидат	Ђурђа Петровић
Ментор	Проф. др Владимир Живковић
Чланови комисије	1. Проф. др Иван Срејовић, председник 2. Проф. др Владимир Живковић, ментор и члан 3. Проф. др Јована Јоксимовић Јовић, члан

*Циљ истраживања, истраживачка питања или хипотезе и методологија истраживања
(до 2000 карактера)*

Овај мастер рад у форми дескриптивне студије анкетног типа има за циљ да упореди успешност вантелесне оплодње код жена које се придржавају медитеранске исхране са онима које следе уобичајене, мање уравнотежене дијететске навике, како би се испитала потенцијална корелација између квалитета исхране и исхода асистираних репродукција.

Испитанице су биле сврстане у две групе: експерименталну и контролну. Експерименталну групу су чиниле жене које су минимум три месеца пре поступка ВТО биле на медитеранској исхрани, док контролну групу су чиниле жене које су се придржавале уобичајене, неструктурисане исхране. Подела у групе вршила се на основу процене исхране путем валидираног упитника о учесталости уноса хране (Food Frequency Questionnaire) и додатног интервјуа са нутриционистом.

У истраживању је учествовало 120 жена које су биле кандидати за вантелесну оплодњу. Критеријуми за укључивање у студију су били : узраст од 25 до 40 година, индекс телесне масе између 18 и 30, и одсуство хроничних болести које могу утицати на плодност. Критеријуми за искључивање укључују активно пушење, конзумацију алкохола и присуство значајних хормонских поремећаја.

Примарни исход истраживања била је успешна трудноћа, потврђена ултразвучним налазом. Секундарни исходи укључивали су број оплођених јајних ћелија, квалитет ембриона, стопу имплантације и присуство биохемијске трудноће.

Подаци су се прикупљали из медицинске документације пацијенткиња, као и путем анкетних упитника. Трајање истраживања износило је најмање шест месеци.

Интервенција у оквиру овог истраживања састојала се у спровођењу медитеранске исхране код жена из експерименталне групе током периода од најмање три месеца пре започињања поступка вантелесне оплодње (ВТО). Циљ интервенције био је да се испита да ли примена медитеранског дијететског режима може позитивно утицати на исход вантелесне оплодње у поређењу са женама које се придржавају уобичајене, неструктурисане исхране.

Медитеранска исхрана дефинисана је као начин исхране богат воћем, поврћем, интегралним житарицама, махунаркама, рибом, маслиновим уљем и орашастим плодовима, уз ограничен унос црвеног меса, прерађене хране и рафинисаних шећера. Испитанице у експерименталној групи добиле су детаљна писана упутства о правилима медитеранске исхране, као и предлоге недељних јеловника који су прилагођени калоријским потребама сваке учеснице. Исхрана је била планирана и праћена у сарадњи са дипломираним нутриционистом, који је пружао савете и подршку током

целог периода интервенције .

Током трајања интервенције, испитанице су биле у обавези да воде дневник исхране и да учествују у месечним контролама (уживо или онлајн), где је процењиван степен придржавања прописаном дијететском режиму. Такође су периодично попуњавале упитнике о учесталости уноса хране, који су коришћени за верификацију тачности података из дневника.

Насупрот томе, испитанице из контролне групе нису добијале никакве дијететске смернице и наставиле су са својом стандардном исхраном, без посебних промена у начину исхране. Њихове прехранбене навике су такође праћене путем истих упитника, како би се документовала евентуална спонтана промена у исхрани.

Статистичка анализа обухватила је примену хи-квадрат теста за анализу успешности трудноће између група, т-теста или Mann–Whitney теста за поређење нумеричких параметара, и мултиваријантне регресионе анализе у циљу контроле могућих конфузних фактора.

Остварени резултати истраживања (највише 1500 каратера)

Резултати овог истраживања показују да придржавање медитеранске исхране током припремног периода пре поступка вантелесне оплодње може значајно побољшати репродуктивне исходе. Испитанице које су следиле овај нутритивни режим имале су више стопе имплантације и клиничке трудноће, као и већи број квалитетних ооцита и ембриона у поређењу са женама које су се храниле уобичајено. Такође, уочен је нижи ниво упалних маркера у групи са медитеранском исхраном, што указује на повољнији системски одговор организма на хормоналну стимулацију током ВТО.

Ови налази указују на то да медитеранска исхрана представља приступачну, безбедну и клинички релевантну интервенцију која се може применити као део свеобухватне припреме пацијенткиња за лечење неплодности. Увођење нутриционистичког саветовања у фертилитетске центре може допринети побољшању успеха ВТО поступака, али и унапређењу општег здравственог стања жена.

Ипак, с обзиром на одређена методолошка ограничења студије (релативно мали узорак, недостатак рандомизације, кратак период праћења), потребна су будућа истраживања са већим бројем учесница, дужим праћењем и контролом других чинилаца који утичу на фертилитет. Посебну пажњу треба посветити испитивању утицаја појединачних нутритивних компоненти, као и применљивости медитеранске исхране у специфичним подгрупама пацијенткиња, попут оних са PCOS-ом, ендометриозом или повишеним ВМІ.

У целини, ово истраживање доприноси растућем корпусу доказа који подржавају значај исхране у процесу асистираних подржавају значај исхране у процесу асистираних репродукције, указујући на потребу за холистичким приступом лечењу неплодности.

Структура урађеног мастер рада

Рад је написан на укупно 32 стране, садржи 7 поглавља, и укупно 30 референци, наведених према ванкуверском нумеричком начину цитирања референци. Структура рада по поглављима из садржаја је следећа:

1. Увод
2. Теоријски оквир
3. Методологија
4. Резултати
5. Дискусија
6. Закључци
7. Литература

Закључак и предлог комисије

На основу свега наведеног, Комисија за оцену и одбрану мастер рада кандидата **Ђурђе Петровић** под насловом **“Поређење успешности вантелесне оплодње код жена на медитеранској исхрани и стандардној исхрани”**, сматра да рад испуњава све услове за јавну одбрану и својим потписима по потврђује

Чланови комисије

Потпис ментора и првог члана комисије	
Потпис другог члана комисије	
Потпис трећег члана комисије	
Место	
Датум	

Изјава кандидата

ПРИМЉЕН		25. 08. 2025	
Орг. јед.	Бр.	Вредност	
05	7167/1		

Под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу изјављујем да су подаци изнети у Образложењу теме мастер рада под насловом
Поређење успешности вантелесне оплодње код жена на медитеранској исхрани и стандардној исхрани
моје ауторско дело, да сам без ограничења носилац ауторских права над њима (у складу са Законом о ауторском и сродним правима „Сл. гласник РС“, бр.104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016-одлука УС) и да њиховим коришћењем не вређам права трећих лица.

У Крагујевцу,

25.08.2025.

Кандидат

Ђурђа Петровић

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Факултет медицинских наука у Крагујевцу

ПРИМЉЕНО	25. 08. 2025
Орг. ј. д.	ПРЕДНОСТ
05 7167/2	

Прегледавши завршни мастер рад кандидата Ђурђе Петровић под називом Поређење успешности вантелесне оплодње код жена на медитеранској исхрани и стандардној исхрани

Сматрам да исти може да уђе у даљу процедуру.

У Крагујевцу,

25.08.2025. године

Ментор

проф. др Владимир Живковић